

NR 3/144 MARZEC 2023

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

Nakład: 6 000 egz.

SILESIA

TRAM NEWS

INWESTYCJE

**Wiosna pod
znakiem inwestycji**

>>> str. 2-5

SPACERY PO REGIONIE

**Miasto z rybą
w herbie**

>>> str. 6-7

Wielkanocne zaproszenia

>>> str. 8

Fot. Mariusz Banduch

Jedźmy razem

Tegoroczna wiosna powitała nas chłodno i raczej mało przyjaźnie. Przyrodnicy jednak uspokajają - ponura zima się kończy i wkrótce nadejdą słoneczne i ciepłe dni. Wszak z dalekiej Afryki powróciły już do Polski pierwsze bociany, a to znak, że nawet śnieżycy wiosny już nie wygonią.

Wraz z budzącą się do życia przyrodą z pewnością przybędzie nam energii do codziennego działania. A ta z pewnością przyda się także pracującym na zlecenie spółki Tramwaje Śląskie firmom, które mają do zrealizowania długą listę prac modernizacyjnych, w ramach naszego unijnego programu inwestycyjnego. W związku z intensywnie prowadzonymi robotami w jednych miejscach ruch tramwajów zostanie wznowiony, w innych wstrzymany. Wiąże się to z jednej strony z ułatwieniami, z drugiej z utrudnieniami tak dla pasażerów komunikacji miejskiej, jak i kierowców. Dlatego warto zapoznać się z informacjami zamieszczonymi na stronach 2, 3, 4 i 5.

Za pasem Wielkanoc, więc w przedświątecznym wydaniu naszego miesięcznika zachęcamy do spędzenia wolnego czasu z rodziną. Okazją do tego może być na przykład wspólna wyprawa na Wielkanocny Jarmark w Katowicach czy na wystawę kroszonek w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu. O wydarzeniach tych piszemy na stronie 8. Tym wszystkim, którzy szukają inspiracji do wiosennej wycieczki, polecamy tekst o pięknym a wciąż mało znanym Rybniku (strony 6 i 7). Ponadto, jak co miesiąc, przygotowaliśmy porcję rodzinnej rozrywki, czyli kolorowanek dla najmłodszych oraz krzyżówkę dla dorosłych.

Życzę Państwu miłej lektury, a także tego, aby zbliżające się Święta Wielkiej Nocy były jak powiew wiosny, który niesie radość, nadzieję i optymizm!

Bolesław Knapik
Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością.

Radosnego, wiosennego nastroju
oraz serdecznych spotkań
w gronie rodziny i przyjaciół.

Pracownicy i Zarząd Spółki
Tramwaje Śląskie S.A.

Zmiany w ruchu między Chorzowem a Świętochłowicami

W Świętochłowicach od początku lutego prowadzone są prace modernizacyjne torowiska wbudowanego w jezdnię ul. Katowickiej na fragmencie od granicy z Chorzowem do ul. Żołnierskiej. Zadanie podzielone jest na etapy, z których pierwszy – obejmujący fragment od ul. Armii Krajowej w Chorzowie do skrzyżowania z ul. Wolności – właśnie dobiega końca.

Od 1 kwietnia wznowiony zostanie ruch tramwajów w relacji: Świętochłowice – Chorzów Batory, a wykonawca przystąpi do realizacji drugiego etapu – od strony chorzowskiej ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Katowicką. Tym samym ta relacja zostanie wyłączona z ruchu tramwajowego. Od soboty 1 kwietnia nastąpią zmiany w organizacji ruchu tramwajowego:

- tramwaje linii nr 7 będą kursować na trasie: Katowice Zawodzie Zajezdnia – Chorzów Dworzec PKP – Świętochłowice Mijanka – Bytom pl. Sikorskiego wg nowego rozkładu jazdy;
- tramwaje linii nr 9 i 17 będą kursować na trasie: Bytom pl. Sikorskiego – Świętochłowice Mijanka – Chorzów Batory Zajezdnia wg nowego rozkładu jazdy;
- uruchomiona zostanie autobusowa komunikacja zastępcza oznaczona jako T-9, kursując w relacji: Chorzów Rynek – Świętochłowice Mijanka;
- zawieszone zostanie kursowanie autobusowej linii zastępczej T-7.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior
Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

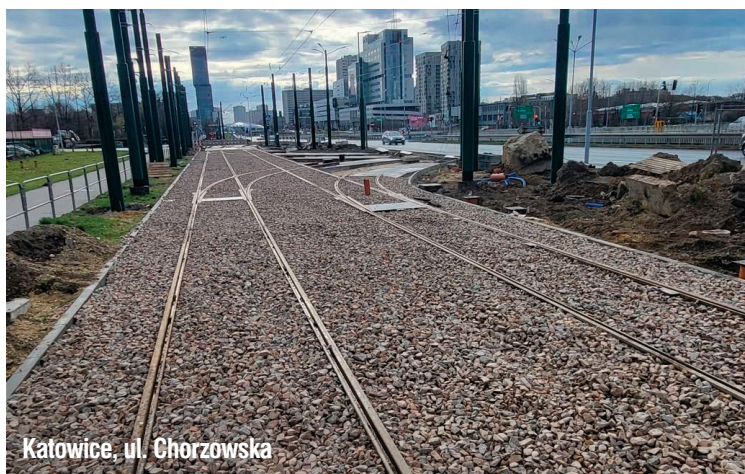
Tramwaje start, tramwaje stop

Początek kwietnia przyniesie szereg zmian w organizacji ruchu tramwajowego na trasach łączących Katowice i Chorzów oraz Katowice i Sosnowiec. W jednych miejscach ruch tramwajów zostanie wznowiony, w innych wstrzymany, a wszystko to związane jest z realizacją zadań inwestycyjnych prowadzonych przez spółkę Tramwaje Śląskie S.A.

Katowice – Chorzów

W związku z pracami budowlanymi nowej linii tramwajowej wzdłuż ul. Grundmanna w Katowicach, oba ciągi tramwajowe łączące Katowice i Chorzów są przerwane. Od soboty 1 kwietnia, zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, zarówno na ul. Gliwickiej, jak i wzdłuż ul. Chorzowskiej, przywrócony zostanie ruch tramwajów. Na ul. Gliwickiej tramwaje będą kursować już po dwóch nowych torach, zaś przy ul. Chorzowskiej, ruch tramwajów między przystankami Dąb Huta Baildon a Katowice Stęślickiego prowadzony będzie po jednym torze. Od soboty 1 kwietnia nastąpią zmiany w organizacji ruchu tramwajowego:

- wznowione zostanie kursowanie linii nr 0, 23 i 43 na ich stałych trasach;
- zawieszone zostaną tramwajowe linie tymczasowe nr 41, 59 i 60 oraz linia autobusowej komunikacji zastępczej T-7;
- tramwaje linii nr 7 będą kursować na trasie: Katowice Zawodzie Zajezdnia – Chorzów Batory Dworzec PKP – Świętochłowice Mijanka – Bytom pl. Sikorskiego wg nowego rozkładu jazdy;
- tramwaje linii nr 9 będą kursować na trasie: Bytom pl. Sikorskiego – Chebzie Pętla – Chorzów Batory Zajezdnia wg nowego rozkładu jazdy;
- tramwaje linii nr 17 będą kursować na trasie: Bytom pl. Sikorskiego – Piaśniki Skrzyżowanie – Chorzów Batory Zajezdnia wg nowego rozkładu jazdy;
- tramwaje linii nr 19 będą kursować na trasie: Katowice pl. Wolności – Chorzów Rynek – Chorzów Batory Zajezdnia wg nowego rozkładu jazdy;
- tramwaje linii nr 49 będą kursować na trasie: Bytom Stroszek Zajezdnia – Bytom pl. Sikorskiego – Bytom Łagiewniki Zajezdnia wg nowego rozkładu jazdy;
- uruchomiona zostanie tymczasowa linia nr 62, kursująca na trasie: Katowice Zawodzie Zajezdnia – Katowice Rynek – Chorzów Batory Dworzec PKP – Chorzów Rynek – Katowice Rondo – Katowice Rynek – Katowice Brynów Centrum Przesiadkowe;
- dla linii tramwajowych nr 3, 5 i 10 zmienią się trasy przejazdu w kursach dojazdowych i zjazdowych oraz zmieni się rozkład jazdy;
- dla linii tramwajowych nr 13, 16, 36, 37 i 46 zmienią się rozkłady jazdy;
- uruchomiona zostanie autobusowa komunikacja zastępcza oznaczona jako T-9, kursując w relacji Chorzów Rynek – Świętochłowice Mijanka;
- zawieszone zostanie kursowanie autobusowej linii zastępczej T-7.

Katowice, ul. Chorzowska

Katowice, ul. Obrońców Westerplatte

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Katowice – Sosnowiec

W Katowicach Szopienicach rozpocznie się modernizacja odcinka linii tramwajowej biegnącej wzdłuż ul. Obrońców Westerplatte, na odcinku między ul. Wańkowicza a ul. Korczaka. To 600-metrowy odcinek dwutorowej linii tramwajowej znajdującej się pomiędzy fragmentami zmodernizowanymi przez spółkę Tramwaje Śląskie S.A. w poprzednich latach. Inwestycja obejmuje nie tylko torowisko, ale także most nad Rawą oraz przylegające do torowiska chodniki i jezdnię, na której powstanie przystanek typu wiedeńskiego Szopienice Poczta. Prace budowlane realizowane będą przy całkowitym wstrzymaniu ruchu tramwajowego. Tym samym nie będą kursować tramwaje między zajezdnią Katowice Zawodzie a przystankiem Szopienice Kościół. W dniach 1-3 kwietnia wykonawca będzie zabudowywał rozjazd technologiczny, umożliwiający uruchomienie linii nr 15 dojeżdżającej od strony Sosnowca do Szopienic.

– Od wtorku 4 kwietnia linia nr 15 będzie kursować z częstotliwością co 20 minut w relacji Zagórze Rondo Jana Pawła II – Szopienice Kościół. Ponadto uruchomiona zostanie tymczasowa linia tramwajowa nr 35, kursująca również z częstotliwością co 20 minut w relacji: Zagórze Rondo Jana Pawła II – Milowice pętla. Dzięki temu na trasie Zagórze Rondo Jana Pawła II – Sosnowiec Dworzec PKP zapewniona będzie częstotliwość kursowania tramwajów co 10 minut – podkreśla Andrzej Zowada, rzecznik spółki Tramwaje Śląskie S.A. Zgodnie z zapisami umowy, roboty budowlane mają zostać wykonane do końca lipca br.

Od wyjazdów w sobotę 1.04.2023 r.:

- linie nr 14, 15, 26 i 34 zostaną zawieszone (linia nr 15 tylko do 3 kwietnia);
- uruchomiona zostanie linia nr 35 kursująca w relacji: Sosnowiec Zagórze Rondo Jana Pawła II – Sosnowiec Milowice Pętla (w poniedziałek 3 kwietnia linia nr 35 będzie kursowała ze zwiększoną częstotliwością).

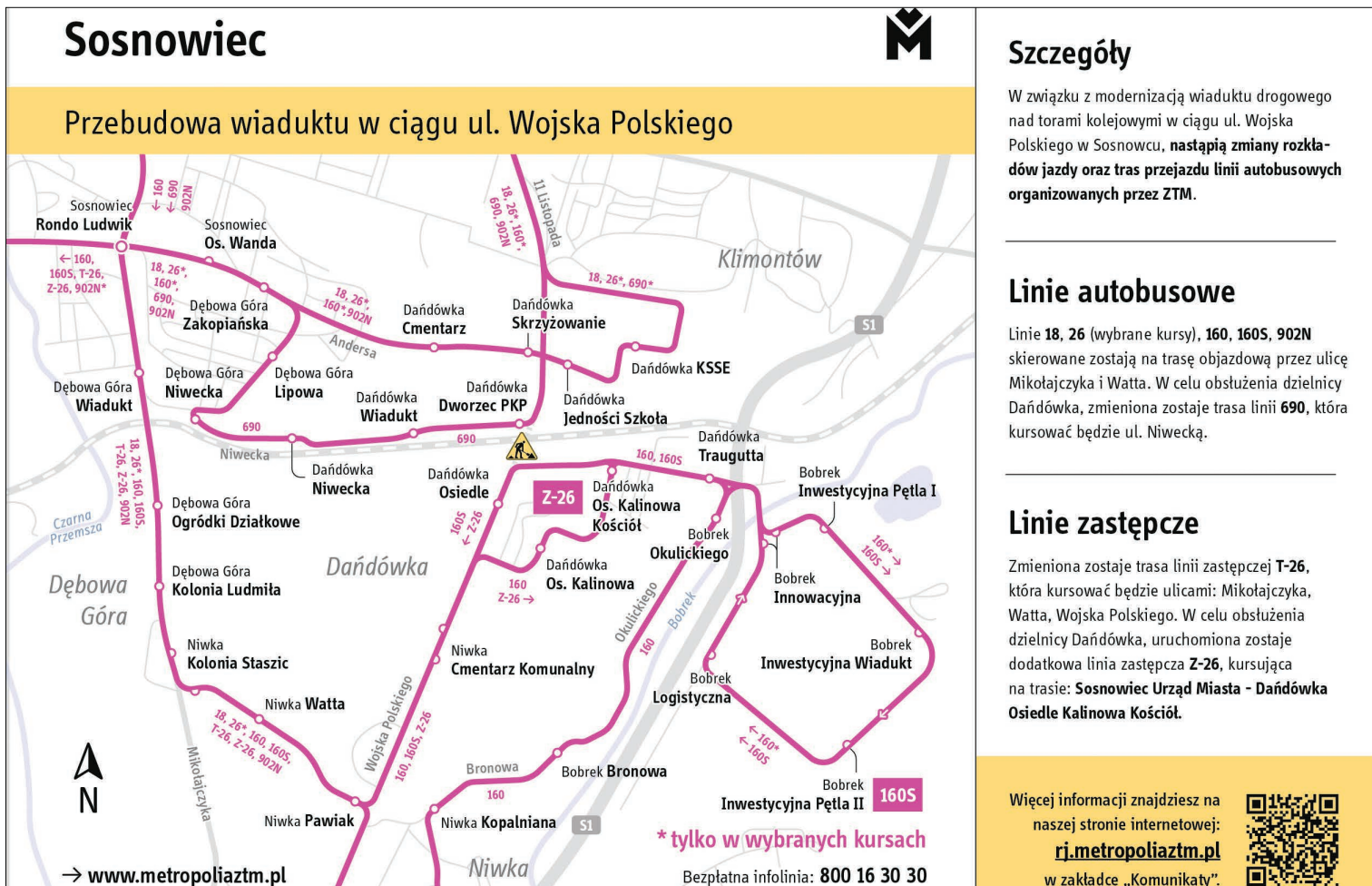
Od wyjazdów we wtorek 4.04.2023 r.:

- linia nr 15 obsługiwana taborem dwukierunkowym będzie kursowała na skróconej trasie: Sosnowiec Zagórze Rondo Jana Pawła II – Katowice Szopienice Kościół wg zmienionego rozkładu jazdy.

Od soboty 1.04.2023 r. zostanie uruchomiona autobusowa komunikacja zastępcza:

- T-14 kursująca w relacji: Katowice Zawodzie Centrum Przesiadkowe – Mysłowice Poczta;
- T-15 kursująca w relacji: Sosnowiec Urząd Miasta – Katowice Zawodzie Centrum Przesiadkowe (tylko w dniach 1-3 kwietnia);
- T-34 kursująca w relacji: Katowice Zawodzie Centrum Przesiadkowe – Katowice Szopienice Pętla.

Wstrzymanie ruchu na ul. Wojska Polskiego w Sosnowcu i zmiany w komunikacji miejskiej

Od 29 marca w Sosnowcu obowiązują zmiany na 10 liniach komunikacji miejskiej. Powodem jest przebudowa wiaduktu przy ul. Wojska Polskiego.

– To jedna z najtrudniejszych logistycznie inwestycji w historii naszego miasta, którą musimy wykonać ze względu na stan obecnego wiaduktu – wyjaśnia Rafał Łysy, rzecznik prasowy Urzędu Miejskiego w Sosnowcu. – To nie będzie remont, a wyburzenie starego wiaduktu i budowa zupełnie nowej konstrukcji. Prace będą prowadzone nad ważną, czynną linią kolejową, którą tylko na krótko można wyłączyć z użytkowania. Gdybyśmy budowali nowy wiadukt w innych warunkach, to wszystko udałoby się wykonać w ciągu roku, przy czynnej linii kolejowej inwestycja potrwa dwa lata. W czasie prowadzenia budowy piesi będą mogli korzystać z kładki w rejonie przystanku kolejowego Sosnowiec Dańdówka. Przepraszamy za utrudnienia – dodaje Rafał Łysy. Zarząd Transportu Metropolitalnego zaplanował

zmiany w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej. – Przy tak dużych inwestycjach utrudnienia są nieuniknione, ale wypracowaliśmy takie rozwiązania, które będą minimalizować niedogodności. Z informacjami powinniśmy zapoznać się przede wszystkim mieszkańcy takich dzielnic jak Dańdówka, Niwka i Dębowa Góra – mówi Michał Wawrzaszek, rzecznik prasowy Zarządu Transportu Metropolitalnego.

Zmiany obejmują w sumie 10 linii autobusowych. Połowie z nich – 18, 26, 160, 160S i 690 – oraz niektórym kursom linii 902N zmienia się trasy. Autobusy będą jeździć innymi niż dotychczas ulicami, co oznacza, że niektóre przystanki, które do tej pory były przez nie obsługiwane, od 29 marca zostały wyłączone z użytku.

Kolejne linie objęte zmianami to 55 oraz 220

i 221. W przypadku tej pierwszej zmienił się rozkład jazdy – autobusy poza szczytem kursują co około 40-50 minut. Natomiast linie 220 i 221 zostały zintegrowane – autobusy kursują pod numerem 220 od przystanku Szczakowa Dworzec PKP, m.in. przez Maczki, Ostrowy Górnicze, Porąbkę, Zagórze, Sielec, aż do sosnowieckiego Urzędu Miasta. Skutkuje to poprawą oferty przewozowej na ul. Klimontowskiej w Sosnowcu, liczba kursów w dni robocze wzrosła z 8 do 15 w każdym z kierunków.

W przypadku zastępczej komunikacji autobusowej zmieniła się trasa linii T-26, która została podzielona na dwie części. Zarówno autobusy T-26, jak i Z-26 dojeżdżają do Urzędu Miasta, ale te pierwsze od strony Mysłowic, a te drugie od strony Dańdówki.

Źródło: metropoliaztm.pl

Szczegółowe informacje o zmianach w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej znajdują się na stronie internetowej metropoliaztm.pl w zakładce Aktualności – Komunikaty. W tym miejscu została także opublikowana mapka, która obrazuje m.in. nowy przebieg linii. Dodatkowo, w pierwszych dniach obowiązywania zmian, w miejscach objętych największymi zmianami ZTM planuje pracę informatorów terenowych. Pasażerowie mogą również zasięgnąć informacji na bezpłatnej i czynnej całą dobę infolinii ZTM (800 16 30 30).

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

w Bytomiu:

- Na ul. Piekarskiej wykonawca ułożył płyty torowe na odcinkach: Powstańców Śląskich – Orląt Lwowskich i Żeromskiego – Piłsudskiego. Trwa spawanie i montaż szyn. Pomiędzy tymi odcinkami wykonana została warstwa stabilizacyjna pod torowisko.
- Na zadaniu od centrum do Stroszka generalny wykonawca kontynuował prace przy budowie rusztu torowego oraz rozpoczął podbijanie ułożonego torowiska.

Bytom, ul. Sądowa

w Chorzowie:

- Na zadaniu wzdłuż ul. Katowickiej generalny wykonawca realizował prace w zakresie miejskim, w tym m.in.: roboty przebrojeniowe instalacji podziemnych, rozbiórki murowanych elementów w lokalizacji przyszłego muru oporowego oraz prace przy wypełnianiu pustek pokopalnianych.

w Dąbrowie Górniczej:

- Wykonawca kończył prace w zakresie podstacji, wykonał perony oraz podbił torowisko od pętli przy Urzędzie Pracy do ul. Sienkiewicza. Trwa budowa torowiska w rejonie CH Pogoria. Wykonawca prowadzi prace w zakresie miejskim, w tym przy przebudowie przejścia podziemnego Manhattan.

w Katowicach:

- Na zadaniu wzdłuż ul. Grundmanna generalny wykonawca kontynuował budowę rozjazdów torowych na połączeniu z ul. Gliwicką i ul. Chorzowską. Wykonawca rozpoczął budowę podpory przyszłego wiaduktu nad DTŚ, wykorytował kolejne odcinki pod torowisko klasyczne wzdłuż ul. Grundmanna; kontynuował prace przy budowie podstacji.
- Dla zadania modernizacji torowiska wzdłuż ul. Obrońców Westerplatte od Korczaka do Wańkowicza rozpoczęcie prac przyspieszono z 11 na 1 kwietnia.

w Mysłowicach:

- Kontynuowane są prace inwentaryzacyjne. Wykonawca pracuje nad aktualizacją dokumentacji projektowej w odniesieniu do dotychczas wykonanych robót.

w Sosnowcu:

- Komisja przetargowa przeprowadziła odbiór inwestycji wzdłuż ul. 1 Maja i Andersa. Wykonawca usunął wskazane w protokole usterki. Trwa rozliczenie końcowe.

- Dla zadania wzdłuż ul. Wojska Polskiego na odcinku od Orląt Lwowskich do Ronda Niwka wykonane zostało torowisko, słupy trakcyjne, chodniki i perony. Od ronda do wiaduktu kolejowego w Dańdówce postępuje układanie podbudowy i torowiska klasycznego. Wykonawca przystąpił do demontażu torowiska i korytowania na odcinku od skrzyżowania w Dańdówce do wiaduktu nad linią kolejową.
- Na ul. Małachowskiego wykonawca prowadzi prace w zakresie miejskim.

w Świętochłowicach:

- Na zadaniu wzdłuż ul. Łagiewnickiej generalny wykonawca prowadził prace w zakresie m.in. stawiania słupów trakcyjnych, brukowania peronów i chodników czy wykończenia torowiska. 13 marca zamknięto ul. Łagiewnicką na odcinku Górna - Węgłowa i rozpoczęły się prace w zakresie ChŚPWIK.
- Dla zadania modernizacji torowiska w ul. Katowickiej od granicy z Chorzowem do ul. Żołnierskiej dobiegają końca prace na odcinku od strony ul. Armii Krajowej do skrzyżowania z ul. Wolności. Od 1 kwietnia wykonawca przystąpi do prac od strony ul. Wolności w Chorzowie do skrzyżowania z ul. Katowicką.

Świętochłowice, ul. Łagiewnicka

w Zabrze:

- Na zadaniu w Mikulczycach trwały prace wykończeniowe wzdłuż torowiska klasycznego oraz brukowanie chodników i peronów. Wykonawca kontynuował prace przy umacnianiu skarp mostu nad Potokiem Rokitnickim.
- Dla zadania w ciągu ul. Wolności w dzielnicy Zaborze wykonawca przystąpił do układania rusztu torowego na odcinku między Browarem a CK Wiatrak. Na odcinku od strony Rudy Śląskiej do pętli Zaborze wykonawca prowadził prace ziemne na drugim torze. Kontynuowano prace przy przebudowie gazociągu, wodociągu oraz przy budowie fundamentów pod słupy trakcyjne.
- Na modernizowanym torowisku wbudowanym w jezdnię ul. Wolności na odcinku Torowa – gen. de Gaulle’a wykonane zostały warstwy konstrukcyjne, na których ułożono prefabrykowane płyty torowe i przystąpiono do spawania szyn.

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane są z Projektem pn.: „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie UE 2014-2020.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle - odwiedzimy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznane.

Rynek w Rybniku, widok na stary ratusz

Rybnik należy do jednej z najstarszych osad Górnego Śląska, której początki sięgają XII wieku. Jego nazwa pochodzi od stawów rybnych, tzw. rybników, a w herbie miasta umieszczony został wizerunek ryby - szczupaka.

Rybnik jest wzmiankowany w kronikach już w 1175 roku. Pierwszy kościół parafialny poświęcony został w 1223 roku przez biskupa wrocławskiego Żyrosława. Wcześniej, około 1200 roku księżna Ludmiła, żona księcia raciborskiego Mieczysława, ufundowała klasztor sióstr norbertanek. W 1228 roku siostry przeniosły się do Czarnowasów nieopodal Opola, a ich klasztor przebudowany został na zamek.

Około 1308 roku lokowane zostało miasto na prawie niemieckim. W 1327 roku, po złożeniu przez księcia raciborskiego Leszka hołdu lennego królowi Czech, ziemie te wraz z miastem stały się częścią korony Czech. Po bezpotomnej śmierci księcia Leszka w 1336 roku król czeski przekazał jego dobra księciu opawskiemu Mikołajowi II. W 1526 roku Rybnik, podobnie jak reszta Śląska, znalazł się pod panowaniem Habsburgów, którzy w 1532 roku przekazali księstwo Jerzemu Hohenzollernowi. W tym też roku miasto stało się stolicą Rybnickiego Państwa Stanowego, a w 1607 roku przeszło w ręce rodziny Lobkowiców i Opersdorfów. Od 1682 roku Rybnik był własnością rodu Węgierskich, którzy w 1788 roku sprzedali miasto królowi pruskiemu Wilhelmowi Fryderykowi II, co rozpoczęło nowy okres rozwoju miasta.

W 1818 roku Rybnik stał się siedzibą powiatu, jednocześnie rozpoczął się okres industrializacji regionu i miasta. Powstawały liczne kuźnie, fryszerki, a w 1794 roku w Paruszowcu uruchomiono hutę żelaza, dającą początek późniejszej hucie „Silesia”. W tym okresie powstała również kopalnia węgla kamiennego „Ignacy”, której maszyny wyciągowe są dzisiaj zabawkami techniki udostępnionymi do zwiedzania. W 1871 roku, po zjednoczeniu Niemiec, Rybnik stał się częścią Cesarstwa Niemieckiego. Po powstaniach śląskich i plebiscycie miasto włączone zostało w 1922 roku w granice II Rzeczypospolitej. Rozwój miasta zatrzymały działania II wojny światowej. Po wojnie stopniowo miasto odzyskiwało swoją pozycję w regionie, powiększając swoje terytorium o kilka podrybnickich wiosek i miasteczek. Obecnie Rybnik liczy aż 27 dzielnic. Spacer po Rybniku można rozpocząć od ulicy Gliwickiej, na której znajduje się bardzo ciekawy architektonicznie zespół pawilonów Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych. Kompleks budynków wzniesiono w 1886 roku – oprócz pawilonów szpitalnych wybudowano tu domy mieszkalne dla pracowników i personelu medycznego oraz

wieżę ciśnień. Wszystkie obiekty wykonane zostały z czerwonej cegły elewacyjnej z wykorzystaniem elementów tzw. muru pruskiego. Po przeciwnej stronie ulicy Gliwickiej znajduje się kilka familoków, składających się z parteru, piętra i użytkowego poddasza, z ciekawym wielospadowym dachem oraz wysuniętym ryzalitem. Na tle jednego z nich dostrzec można odrestaurowaną neogotycką kapliczkę wnękową, zwaną „Urbankiem” (od wstawionego we wnękę obrazu św. Urbana). Kolejne kroki kierujemy w stronę starego miasta. Po drodze wstępujemy na niewielkie wzgórze z „Parkiem na Górze” zwanym też „Parkiem im. św. Jana Sarkandra” (święty miał głosić kazania w stojącym tam kościele), założonym w latach 70. XX wieku. W parku stoi datowane na drugą połowę XV wieku gotyckie prezbiterium dawnego kościoła farnego pw. św. Bartłomieja, które jest najstarszym zabytkiem sakralnym miasta. Pozostałe po zniszczeniach z 1797 roku prezbiterium stanowi obecnie kościół akademicki pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, ulokowany w otoczeniu starego cmentarnego lapidarium. Po zejściu ze wzgórza warto zatrzymać się przy ulicy Franciszka Rybnickiego. Przy numerze 1 znajduje się ceglany

Zabudowa dawnego Szpitala Miejskiego

budynek Szkoły Podstawowej z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego nr 9 im. Adama Mickiewicza. Jest to neogotycki, dwupiętrowy budynek, wybudowany w latach 1900-1902, który wyróżnia się dwoma dekoracyjnymi ryzalitami z łacińskimi sentencjami – nad wejściem głównym („Per aspera ad astra” - „Przez trudy do gwiazd”) i nad wejściem bocznym („Vitae non scholae discendum est” - „Życie nie jest szkołą do nauki”). Na pobliskim placu Kościelnym znajduje się kościół parafialny pw. Matki Boskiej Bolesnej. Jest to jednonawowa świątynia zbudowana w stylu barokowo-klasycystycznym w latach 1798-1801 wg projektu Franciszka Ilgnera. W tym kościele chrzest otrzymał urodzony w Rybniku 24 marca 1921 roku ks. Franciszek Blachnicki (przed kościołem stoi poświęcony mu pomnik). Drugim obiektem zabytkowym na placu Kościelnym jest późnobarokowa figura św. Jana Nepomucena wykonana w 1728 roku przez Jana Melchiora Oestreicha z Raciborza. Kiedyś stała przed bramą rybnickiego zamku, a w 1806 roku została przeniesiona i ustawiona na obecnym miejscu, w którym pierwotnie stał drewniany kościółek św. Jana. Z placu Kościelnego udajemy się ulicą Kościelną w stronę rybnickiego Rynku, który nosi ślady średniowiecznego układu miasta. Na uwagę zasługuje z pewnością dawny ratusz - obiekt wzniesiony w stylu neoklasycystycznym w latach 1822-23. Od 1970 roku w budynku mają swoją siedzibę rybnickie Muzeum oraz Urząd Stanu Cywilnego. Nieopodal, na współcześnie wykonanej fontannie, usytuowana została figura św. Jana Nepomucena, pochodząca z 1736 roku. Rzeźba ufundowana została przez hrabiego Ludwika von Strachwitza, właściciela Jastrzębia i stała do 1823 roku przed jastrzębskim zamkiem, a później przeniesiona w obecną miejsce. Do Rynku w Rybniku prowadzą boczne uliczki,

Wnętrze rybnickiej Bazyliki

Budynek zabytkowej Poczty

z pięknymi kamienicami i ciekawymi zabytkami. Proponujemy zajrzeć na ulicę Wojciecha Korfańskiego, gdzie znajduje się budynek poczty z 1905 roku, wybudowany w stylu neorenesansu północnego, z czerwonej cegły elewacyjnej. Stąd przechodzimy ulicą Pocztową do zbiegu ulic Miejskiej i Bolesława Chrobrego. Na narożu stoi nowy budynek rybnickiego magistratu, wzniesiony w latach 1927-1928 w stylu klasycystycznym. Od ulicy Chrobrego widoczna jest jego reprezentacyjna elewacja frontowa, z arkadowym wejściem, nad którym znajduje się sala posiedzeń Rady Miasta. W jej wnętrzu zachowały się elementy przedwojennego wystroju oraz witraże wykonane w firmie Żeleńskich z Krakowa. Patrząc na ratusz od strony ulicy Zamkowej zauważymy rzeźbę upamiętniającą burmistrza Władysława Webera (1882-1961). Natomiast po lewej stronie rzeźby znajduje się niewielki skwer, na którym do 1940 roku stała rybnicka synagoga. Kolejnym punktem wycieczki jest stary zamek piastowski przy placu Mikołaja Kopernika. Pierwsza budowla w tym miejscu wzniesiona została w początkach XIII wieku. Pod koniec XVIII wieku zamek zastąpiono nowym, późnobarokowo-klasycystycznym obiektem wzniesionym wg projektu Franciszka Ilgnera, z przeznaczeniem na dom dla inwalidów wojennych. Od 1842 roku w dawnym zamku znajduje się siedziba sądu, w pierw Grodzkiego, dzisiaj Rejonowego.

Bazylika pw. św. Antoniego z Padwy

Stary zamek w Rybniku, obecnie siedziba Sądu

Na pobliskiej ulicy Miejskiej mieści się kościół ewangelicko-augsburski wzniesiony również wg projektu Franciszka Ilgnera w 1791 roku, a przebudowany po pożarze w 1796 roku. Po przeciwnej stronie ulicy Miejskiej zobaczymy dawną zabudowę szpitala miejskiego im. Juliusza Rogera (1819-1865). Kompleks wzniesiony został w latach 1868-1869, a jego oficjalne otwarcie miało miejsce w 1871 roku. Najciekawszym obiektem kompleksu jest kaplica szpitalna pw. św. Juliusza z 1894 roku. W pobliżu znajduje się funkcjonalistyczny budynek Zespołu Szkół Urszulańskich z klasztorem wzniesionym w 1937 roku, a także budynek Starostwa Powiatowego z 1887 roku.

Kierujemy się na powrót w stronę śródmieścia i ulicy Powstańców Śląskich. Już z oddali dostrzec można górujący nad miastem kościół pw. św. Antoniego z Padwy, zwany również „katedrą ziemi rybnickiej”. Tę najwyższą na Górnym Śląsku świątynię wzniesiono w stylu neogotyckim w latach 1903-1906 wg projektu Ludwiga Schneidera z Opola. Bazylika zbudowana została z czerwonej cegły elewacyjnej, ma dwie wieże zegarowe o wysokości 95 metrów, pomiędzy którymi znajduje się wejście główne z oknem rozetowym. Wnętrze jest trójnawowe, z centralnie ustawionym ołtarzem głównym. We wnętrzu ołtarza ustawiona jest figura patrona kościoła i zarazem całego miasta - św. Antoniego z Padwy (rzeźba datowana na XVI lub XVII wiek). Do ciekawszych elementów wystroju kościoła należą: prawy boczny ołtarz Matki Bożej Różańcowej wykonany we wrocławskiej pracowni Carla Buhla oraz snycerskie arcydzieło ambony. Na uwagę zasługują również liczne witraże, a także organy na chórze i za ołtarzem głównym. Kościół w 1993 roku podniesiony został do godności Bazyliki Mniejszej.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Kościółek akademicki pw. Wniebowzięcia NMP

Jarmark w wielkanocnej odsłonie

Przed zbliżającymi się Świątami warto wybrać się z rodziną na katowicki Rynek, gdzie zagościł tradycyjny Jarmark Wielkanocny. Wystawcy z całej Polski, a także z Węgier i Turcji, oferują mnóstwo atrakcyjnych produktów, świątecznych ozdób i pysznych potraw.

– Będzie to doskonała okazja, by poczuć klimat Wielkiej Nocy oraz znaleźć wszystko, co niezbędne do udekorowania domu i stołu na święta. Na stoiskach znajdziemy m.in. pisanki wykonywane różnymi ludowymi technikami, stroiki, wiosenne wianki, bukszpany, palmy, rzeźbione świece oraz

koszyczki – zachęca Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Jarmark jest też doskonałą okazją, by spędzić czas w gronie rodziny, przyjaciół i najbliższych. Od 20 marca do 10 kwietnia będzie można wspólnie zrobić zakupy, sfotografować się na tle świątecznych ozdób czy skorzystać z przygotowanych atrakcji, takich jak młyńskie koło czy karuzela – dodaje prezydent. Tegoroczny Jarmark Wielkanocny to 30 stoisk podzielonych na dwie strefy – handlową i gastronomiczną. Strefa handlowa działa od poniedziałku do piątku, od 10:00 do 19:00, a także w soboty i niedziele, od 10:00 do 20:00. Strefa gastronomiczna jest otwarta od poniedziałku do piątku, od 10:00 do 20:00 oraz w soboty i niedziele, od 10:00 do 21:00 (wybrane punkty będą działały do 22:00). W zależności od warunków atmosferycznych godziny te mogą ulec zmianie.

Jarmark to nie tylko okazja do zrobienia przedświątecznych zakupów. Przygotowano m.in. szereg atrakcji dla najmłodszych. Ich uwagę przyciągają z pewnością duże pisanki, zajaczki i kurczaki. Na płycie Rynku pojawiło się małe koło młyńskie, dostępne są także wiktoriańska karuzela i kolejka elektryczna. W wybrane dni prowadzone są świąteczne animacje dla dzieci – szczegółów należy szukać w mediach społecznościowych.

red, www.katowice.eu

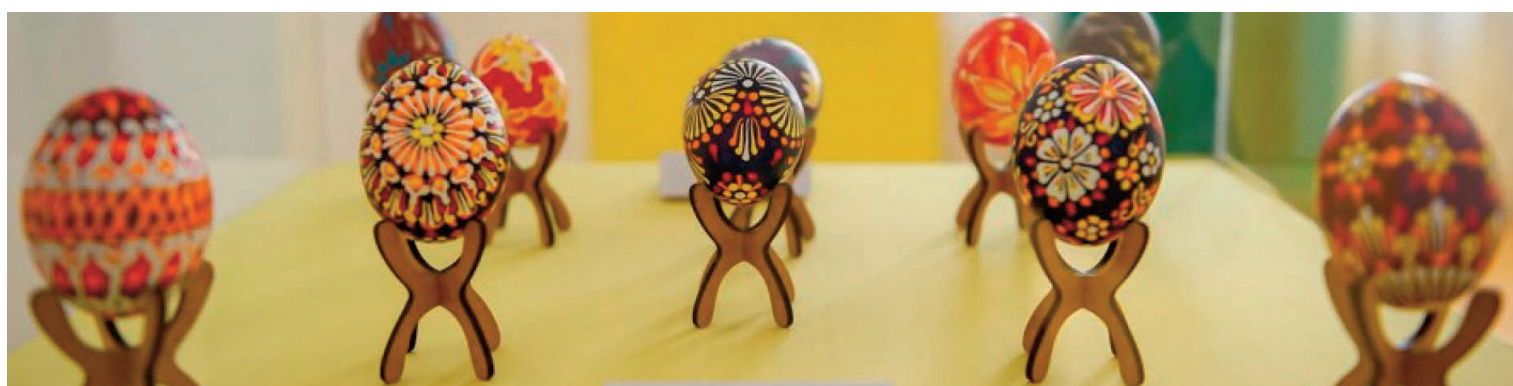
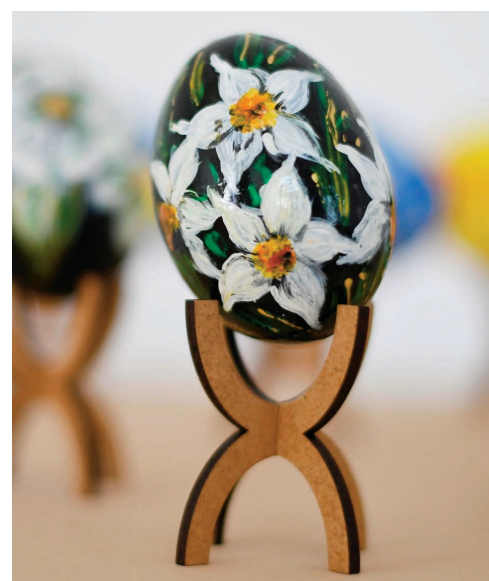
Górnośląskie kroszonki 2023

Taka gratka zdarza się tylko raz w roku, w jednym miejscu! Od 19 marca do 30 kwietnia 2023 roku Muzeum Górnośląskim w Bytomiu zaprasza na wystawę prezentującą arcydzieła kroszonkarskie.

Ekspozycji “Górnośląskie kroszonki 2023” towarzyszy konkurs dla kroszonkarzy, cieszący się wśród miłośników zdobienia wielkanocnych jaj dużą popularnością. Co roku bierze w nim udział około 50 zainteresowanych. Warto podkreślić, że konkurs jest wielopokoleniowy. W minionych latach najmłodszy jego uczestnik miał 18 lat, najstarszy – ponad 80. Wszystkie zgłoszone prace prezentowane są na wystawie pokonkursowej.

Każdego roku organizatorów zdumiewa nie tylko precyzja wykonania kroszonek, ale i różnorodność pojawiających się na nich deseni i motywów – od geometryczno-kwiatowych czy solarnych po abstrakcyjne. Są pisanki wielobarwne, są i te pozbawione koloru na rzecz oryginalnej formy. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie muzeum.bytom.pl.

Źródło: muzeum.bytom.pl

Fundusze Europejskie na równych prawach - dla kobiet i mężczyzn

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego uczcił tegoroczny Dzień Kobiet organizując pierwszą z serii konferencji na temat wyzwań i perspektyw, jakie stoją przed regionem w kontekście zapewnienia równości kobiet i mężczyzn w różnych obszarach życia społeczno-zawodowego. 8 marca w Kinoteatrze Rialto odbyły się trzy panele poświęcone tematyce kobiet, które odniosły sukces w strukturach władzy, społecznościach lokalnych oraz biznesie.

Zasada równości, jedna z naczelných zasad Europejskiego Funduszu Społecznego, znalazła odzwierciedlenie w zapisach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

- Województwo śląskie przeznacza 15 milionów euro na szkolenia pracowników i pracowników w zakresie równouprawnienia i przeciwdziałania dyskryminacji – podkreślała w zdalnym wystąpieniu Cinzia Masina, zastępca dyrektora wydziału ds. Polski, Czech i Słowacji w Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej. – Kobiety mogą starać się o środki na zakładanie firm, szkolenia dla osób poszukujących pracy, także w procesach transformacji zawodowej oraz wsparcie w zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

- Fundusze europejskie poprzez różne mechanizmy i kryteria preferują projekty wspierające kobiety – wyjaśniała wicemarszałek województwa śląskiego Anna Jedynak. – Mam nadzieję doczekać czasów, kiedy nie będzie się już zwracać uwagi na płeć, a oceny formułowane będą przez pryzmat możliwości, umiejętności i wiedzy zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Poprzez aktywizację zawodową kobiet, wsparcie kompetencji i eliminację stereotypów województwo śląskie dąży do zniwelowania wciąż istniejących nierówności.

Zdjęcia: Tomasz Żak

Podczas konferencji głos zabierały kobiety, które osiągnęły sukcesy w życiu zawodowym i działalności społecznej lub politycznej, inspirując i stanowiąc przykład tego, że realizacja zasady równości kobiet i mężczyzn jest możliwa. O swojej aktywności opowiedziały Alina Nowak, wieloletni dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, radna wojewódzka oraz Katarzyna Stachowicz, wiceprezes zarządu RPWiK w Zawierciu, była posłanka na Sejm RP, radna wojewódzka i autorka projektu „Pokonaj raka”.

- Wciąż wiele pozostaje do zmiany w aspekcie równego traktowania kobiet i mężczyzn, są już jednak regulacje w tym zakresie, jak choćby work – life balance, kwoty dotyczące ciał zarządczych w firmach, a niebawem także w zarządach firm, które będą implementowane na grunt prawa krajów członkowskich. Docelowo parytety powinny być zniesione, jednak na obecnym etapie są to dobre praktyki do zastosowania, by osiągnąć założone cele – mówiła Elżbieta Bieńkowska, komisarz UE ds. Wspólnego Rynku, Przemysłu i Przedsiębiorczości w latach 2014- 2019, wicepremier RP w latach 2013-2014.

Źródło: slaskie.pl

PRZEKAŻ 1,5%

Kornelia Wójcik

Skrajne wcześniactwo, śródmózgowy i śródczaszkowy krwotok, zamartwica urodzeniowa, zespół spastyczny czterokończynowy

Numer KRS

0000396361

Cel szczegółowy 1,5% podatku

0245571 Kornelia

siepomaga.pl/kornelia-wojcik

Kornelia jest wnuczką pracownika spółki Tramwaje Śląskie S.A. Urodziła się jako skrajny wcześniak w 27 tygodniu ciąży z wagą urodzeniową 900 gram. Stwierdzono wylewy krwi do mózgu 3/4 stopnia oraz jamy malacyjne w obu półkulach mózgu. Do tego mózgowe porażenie dziecięce i spastyczność czterokończynową. Obecnie jest dzieckiem leżącym – nie siedzi, nie raczkuje, nie trzyma stabilnie główki.

Kornelia codziennie uczęszcza na rehabilitację metodą bobath oraz vojta, dodatkowo rehabilitację wzroku, do tyflopiedagoga oraz ortoptysty. Jest pod kontrolą neurologopedy dwa razy w tygodniu. Potrzebuje stałej opieki specjalistów, co jest bardzo kosztowne. O wsparcie finansowe proszą rodzice i dziadkowie Kornelii.

WESPRZYJ MNIE, PROSZĘ!

Radostaw Szulc

Podejrzenie wady genetycznej BPES

Przelew tradycyjny

Numer konta
03 2490 1028 3587 1000 0026 2790

Odbiorca
Fundacja Siepomaga

Wyślij SMS

Numer 75365 Treść 0262790
Koszt: 6,15 zł brutto (w tym VAT)

Tytułem
DarowiznaPRZEKAŻ
1,5%
PODATKUNumer KRS
0000396361Cel szczegółowy
0262790 Radostaw
siepomaga.pl/radek-szulc

Radek jest synem pracownika spółki Tramwaje Śląskie S.A. Chłopczyk ma 22 miesiące i wadę genetyczną BPES. Na jej obraz kliniczny składają się: opadnięte powieki, fałdy nakątne oraz wąskie szpary powiekowe. W konsekwencji Radek nie może otwierać w pełni oczu. Do tego wystąpił jeszcze hiperteloryzm, czyli zwiększona odległość pomiędzy oczami. Jego nos też jest nieco spłaszczony. W Polsce przeprowadzono już dwie operacje, które nie poprawiły jego zdrowia, dlatego rodzice podjęli decyzję o wyjeździe do kliniki w Hiszpanii.

„Koszty zabiegu, wyjazdu i zakwaterowania przekraczają nasze możliwości finansowe. Ponadto nie możemy na razie zarezerwować terminu operacji, ponieważ klinika wymaga zaliczki w wysokości 20% całkowitej ceny. Dlatego doszliśmy do sytuacji, w której musimy poprosić o pomoc. Nie mamy już innego wyjścia, tylko Wy nam zostajecie...”

Rodzice Radka

Twoja opinia jest ważna

Zmniejszenie zanieczyszczeń komunikacyjnych, zmniejszenie liczby wypadków drogowych oraz zachęcanie do korzystania z różnych środków transportu – to niektóre cele Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (ang. SUMP – Sustainable Urban Mobility Plan), opracowanego przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię oraz Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. Dokument, który stworzono zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej, teraz będzie opiniowany przez mieszkańców.

Zapraszamy do udziału w konsultacjach społecznych:

- 30 marca, godz. 18:00 – spotkanie w siedzibie GZM, ul. Barbary 21a, Katowice
- 31 marca, godz. 10:00 – spotkanie w biurze ZGIPSCWŚ, ul. Wincentego Pola 16, Gliwice
- 5 kwietnia, godz. 18:00 – spotkanie on-line (link na stronie metropoliagzm.pl)

Opinie można zgłaszać także mailowo do 11 kwietnia na adres: mobilnosc@metropoliagzm.pl

Jak będzie kształtowana polityka transportowa GZM i Subregionu Centralnego?

➔ Konsultacje społeczne
do 11 kwietnia 2023

metropoliagzm.pl

Gapowicze nie są bezkarni

30 milionów złotych – tyle oddali Zarządowi Transportu Metropolitalnego gapowicze ze Śląska i Zagłębia. Biorąc pod uwagę ostatnie 4 lata, to jeden z największych dochodów z tytułu zapłaconych opłat dodatkowych w komunikacji miejskiej w całym kraju.

W połowie ubiegłego roku aż 87 tysięcy gapowiczów z województwa śląskiego znalazło się w bazie danych Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA. Liczba ta powinna być przestrogą dla wszystkich nieuczciwych pasażerów, a szczególnie tych ze Śląska i Zagłębia, bo – jak się okazuje – system kontrolersko-windykacyjny Zarządu Transportu Metropolitalnego należy do najskuteczniejszych w kraju. Dochód z tytułu zapłaconych opłat dodatkowych, które popularnie nazywane są mandatami, przekroczył próg 30 mln zł. To kwota liczona od początku 2019 roku, czyli od pierwszych wyjazdów autobusów, tramwajów i trolejbusów pod szyldem ZTM.

Przedstawiciele ZTM wskazują na dwa, główne powody tak dobrego wyniku. – Słowo klucz to „automatyzacja” – mówi Małgorzata Gutowska, dyrektor ZTM. – Po pierwsze, jako pierwsi mieliśmy w pełni zautomatyzowaną bazę gapowiczów z systemami rejestrującymi dłużników. Każdy gapowicz, który uchylił się od opłacenia mandatu, trafia zarówno do KRD BIG SA, jak i do BIG InfoMonitor SA. Po drugie, zautoma-

tyzowaliśmy pracę naszych kontrolerów. Dysponują oni coraz nowszymi urządzeniami, które nie tylko ułatwiają, ale i przyspieszają ich pracę. Efekt? W pierwszym roku naszej działalności przeprowadziliśmy 90,5 tys. kontroli, a w 2022 roku już 126 tys. To wzrost o prawie 40 procent – wskazuje Małgorzata Gutowska.

ZTM w swoich raportach zwraca uwagę na wzrastającą liczbę spraw kierowanych na drogę postępowania sądowego. W 2019 roku było ich 2,6 tys., a w 2022 roku już ponad 21 tys. Jeszcze większą tendencję wzrostową ZTM odnotowuje w przypadku wszczętych egzekucji komorniczych. W 2019 roku było ich prawie 1,3 tys., a w 2022 roku ponad 14,6 tys.

Poza postępowaniami sądowymi oraz egzekucjami komorniczymi, regularni gapowicze muszą liczyć się również z konsekwencjami wynikającymi z dopuszczenia się szalbierstwa, czyli wykroczenia polegającego na wyludzeniu bez zamiaru uiszczenia należności za przejazd bez biletu po raz trzeci w ciągu roku. W ciągu 4 lat ZTM zgłosił policji prawie 3 tys. takich przypadków, które kończą się karami aresztu, grzywny

albo ograniczenia wolności. – Najprostszym sposobem na uniknięcie tych wszystkich nieprzyjemności jest uczciwe kupowanie i kasowanie biletów. Jeżeli jednak, z jakichkolwiek powodów, ktoś już otrzyma mandat, to najlepiej jak najszybciej go opłacić. Prawie 20% gapowiczów decyduje się na to w ciągu 14 dni. To pozwala obniżyć wysokość należności – dodaje Małgorzata Gutowska.

ZTM nie wyklucza zatrudnienia dodatkowych kontrolerów biletów. – Świadczyć usługi na ok. 550 liniach w 56 gminach. To ogromny obszar i właśnie z tego powodu moglibyśmy zatrudnić jeszcze co najmniej setkę nowych osób na stanowisko kontrolera biletów – mówi Małgorzata Gutowska.

W dodatkowym uszczelnieniu systemu kontrolersko-windykacyjnego ma pomóc jeszcze nowo powołana przez GZM spółka – Serwis GZM. Ma ona zajmować się m.in. pozyskiwaniem i udostępnianiem przewoźnikom kierowców, obsługą przystanków oraz – kluczową w tym temacie – kontrolą biletów.

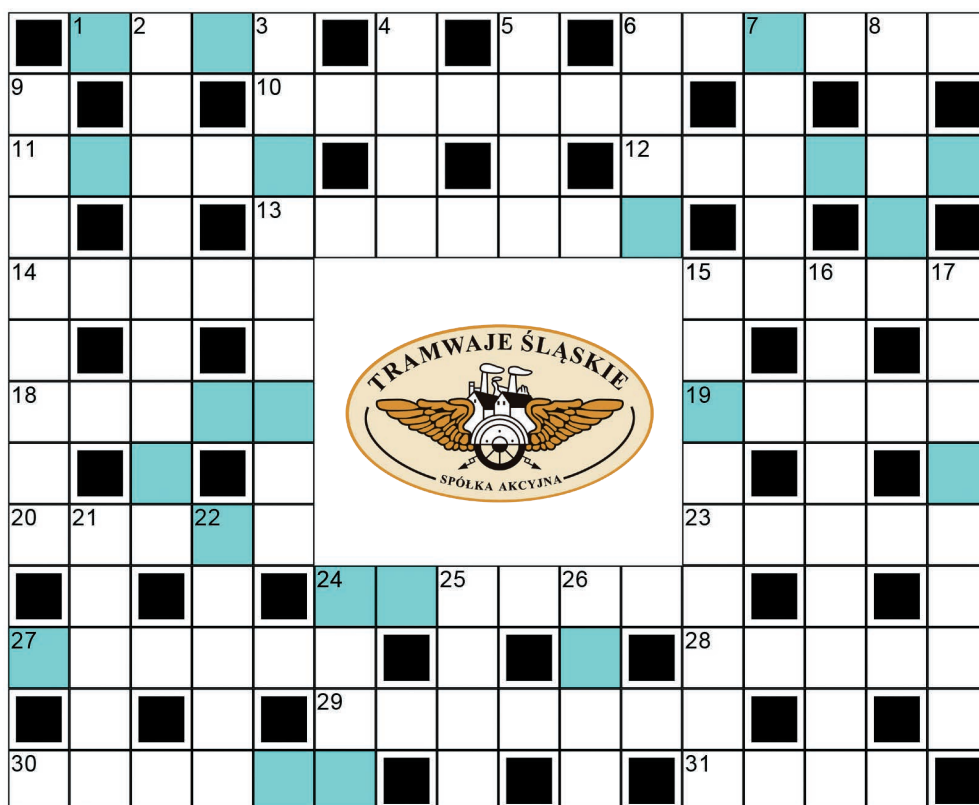
Źródło: metropoliaztm.pl

Pokoloruj tramwajowy świat

Zapraszamy najmłodszych Czytelników do zabawy w kolorowanie. Co miesiąc, w tym miejscu, znajdziecie obrazki o tematyce tramwajowej. Od dziecięcej wyobraźni i pomysłowości zależeć będzie jakimi wypełnią się one kolorami. Pora szykować kredki i do dzieła!

Krzyżówka

Litery w kolorowych kratkach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Wśród czytelników, którzy nadeślą prawidłowe rozwiązania do 15 kwietnia na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów.
Rozwiązania można przysyłać pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl).
Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.

POZIOMO:

- 1) bywa marszowy.
- 6) koncepcja.
- 10) jap. sztuka składania papieru.
- 11) uczy się pilnie na pamięć.
- 12) młody Mruczek.
- 13) pielęgniarstwo (pot.).
- 14) niedobór w kasie.
- 15) prymitywne narzędzie rolnicze.
- 18) łotr, szubrawiec.
- 19) Julian (zm.1953), poeta.
- 20) Bryan, piosenkarz.
- 23) 0,2 g dla jubilera.
- 24) niejedna w torcie.
- 27) konny, jeździec.
- 28) ogół tramwajów w firmie.
- 29) mebel przy stole.
- 30) nakłanianie.
- 31) słodkowodne skorupiaki.

PIONOWO:

- 2) dawny notariat.
- 3) rym niedokładny.
- 4) zwane było iluzjonem.
- 5) zdarzenie.
- 6) lanca, włócznia.
- 7) „prawdziwy” mężczyzna.
- 8) tytuł władców perskich.
- 9) usunięcie kogoś z mieszkania.
- 15) robi dekoracje ze stiuku.
- 16) np. kwadrat.
- 17) osprzęt.
- 21) bywa ściśła.
- 22) używane do mycia.
- 24) roślina pastewna.
- 25) 500 arkuszy papieru.
- 26) opieczona kromka.